

Baleseti ellátások

Az üzemi baleset és a foglalkozási betegség alapján járó ellátás

A társadalombiztosítási baleseti ellátórendszer az üzemi baleseti sérültnak, és a foglalkozási megbetegedésben szenvedőnek fokozott gondoskodást nyújt.

A fokozott gondoskodás az általánostól eltérő, kedvezőbb szabályozásban nyilvánul meg, mind az egészségbiztosítás, mind a pénzbeli ellátás terén.

Az üzemi baleset, foglalkozási megbetegedés esetén az alábbi szolgáltatásokat nyújtja a társadalombiztosítás.

Egészségbiztosítási baleseti ellátások:

a baleseti egészségügyi szolgáltatás,

a baleseti táppénz és

a baleseti járadék.

Baleseti nyugellátás:

a baleseti hozzátartozói nyugdíj (baleseti ideiglenes özvegyi nyugdíj, baleseti özvegyi nyugdíj, baleseti árvaellátás, baleseti szülői nyugdíj)

Mely esetben üzemi baleset egy baleset?

Üzemi baleset az a baleset, amely a biztosítottat a foglalkozása körében végzett munka közben vagy azzal összefüggésben éri. Üzeminek minősül az a baleset is, amelyet a biztosított munkába vagy onnan lakására (szállására) menet közben szenved el (a továbbiakban: úti baleset). Üzemi baleset az is, amely a biztosítottat közcélú munka végzése vagy egyes társadalombiztosítási ellátások igénybevétele során éri. A társadalombiztosítási ellátás igénybevétele során bekövetkezett balesetek közül üzeminek számít, amely a biztosítottat keresőképtelenségének vagy rokkantságának, továbbá az egészségkárosodás mértékének, rehabilitálhatóságának az elbírálása céljából elrendelt, illetőleg a keresőképesse válásához szükséges egyéb vizsgálaton vagy kezelésem történt megjelenésével összefüggésben érte.

Mi a foglalkozási betegség?

Foglalkozási betegség az a betegség, amely a biztosított foglalkozásának a különös veszélye folytán keletkezett.

Melyik szerv bírálja el a baleset üzemiségét, illetve a foglalkozási megbetegedés tényét?

A bejelentett üzemi baleset vagy foglalkozási betegség tényéről a baleseti táppénz megállapítására jogosult szerv – a megyei/fővárosi kormányhivatal, vagy a foglalkoztató (társadalombiztosítási kifizetőhely) – határozatban dönt.

Halált okozó üzemi baleset vagy foglalkozási betegség esetén az üzemi baleset, illetve foglalkozási betegség tényéről a megyei/fővárosi kormányhivatal dönt.

A határozatnak tartalmaznia kell a baleseti sérülés (foglalkozási betegség) pontos leírását is.

A határozat egy példányát a biztosítottnak is át kell adni. A határozat azért szükséges, mert ennek birtokában lehet a baleseti járadékot és a baleseti hozzátartozói nyugdíjakat igényelni.

Melyek a baleseti ellátásként igénybe vehető ellátások?

Baleseti járadékra az jogosult, akinek üzemi baleset vagy foglalkozási betegség következtében kialakult egészségkárosodása meghaladja a 13 százalékot, de a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai nem illetik meg.

Baleseti hozzátartozói nyugellátás akkor jár, ha a sérült üzemi baleset következtében elhalálozott, illetőleg baleseti táppénz folyósításának időtartama alatt nem az üzemi baleset következtében hunyt el.

(További információkat a baleseti járadékról, illetőleg a baleseti hozzátartozói nyugdíjról szóló tájékoztatókban olvashat.)

Hol és hogyan kell igényelni a baleseti járadékot és a baleseti hozzátartozói nyugellátásokat?

A baleseti járadékot írásban, az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon kell igényelni az igénylő lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi/megyei kormányhivatal nyugdíj-megállapító szervénél.

A baleseti hozzátartozói nyugellátásokat, ha a jogszerző nem nyugdíjasként hunyt el, az igénylő lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes fővárosi/megyei kormányhivatal nyugdíj-megállapító szervénél kell igényelni.

Az igény elektronikus úton is előterjeszthető, melyről bővebben olvashat az elektronikus ügyintézésről szóló tájékoztatóban.

Jogsabályok:

1997. évi LXXX. törvény

1997. évi LXXXIII. törvény

1997. évi LXXXI. törvény

A baleseti járadékra jogosultság

Baleseti járadékra az jogosult, akinek üzemi baleset (foglalkozási betegség) következtében 13 százalékot meghaladó mértékű egészségkárosodása keletkezett, de a megváltozott munkaképességűek ellátásai nem illetik meg, valamint nem a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény 31. §-a, továbbá 32. § (4) bekezdése alapján részesül öregségi nyugdíjban.

A kizáró rendelkezést nem kell alkalmazni, ha a fentiekben meghatározott öregségi nyugdíjban részesülő személy üzemi balesete az öregségi nyugdíjkorhatár elérését követően fennálló biztosítási jogviszonya alatt következett be.

A baleseti járadék mértéke az üzemi baleset (foglalkozási betegség) okozta egészségkárosodás fokától függően az alábbiak szerint alakul:

1. fokozatban: 14-20 % mértékű egészségkárosodásnál	a havi átlagkereset 8 %-a,
2. fokozatban: 21-28 % mértékű egészségkárosodásnál	a havi átlagkereset 10 %-a,
3. fokozatban: 29-39 % mértékű egészségkárosodásnál	a havi átlagkereset 15 %-a,
4. fokozatban: 39 %-ot meghaladó egészségkárosodásnál	a havi átlagkereset 30 %-a.

Üzemi baleset esetén a balesetet közvetlenül megelőző egy éven belül elért kereset képezi a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkeresetet.

Foglalkozási betegség alapján megállapítandó baleseti járadékot, a foglalkozási betegség veszélyének kitett munkakörben (munkahelyen) elért utolsó egy évi kereset havi átlaga alapján kell megállapítani.

A baleseti járadék alapját képező átlagkereset összegének kiszámításánál a nyugdíj alapját képező átlagkereset kiszámítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a képzett adó összegével a kereseteket nem kell csökkenteni.

Nyugdíjasként elszenvedett üzemi balesetnél a havi átlagkereset összegét a nyugdíjasként elért kereset alapján kell meghatározni.

A baleseti járadékra jogosultság azzal a nappal nyílik meg, amelytől az igénylő 13 százalékos mértéket meghaladó baleseti eredetű egészségkárosodását megállapították. Ha ezen a napon a kérelmező baleseti táppénzben részesül, a jogosultság a táppénz megszűnését követő naptól nyílik meg.

Újabb üzemi baleset esetén valamennyi baleset következményét együttesen kell figyelembe venni és a járadékot, akkor kell újból megállapítani, ha a sérült az újabb baleset következtében magasabb baleseti fokozatba kerül. A baleseti járadékot ebben az esetben a korábbi és az újabb balesetre irányadó átlagkeresetek közül a kedvezőbb alapján kell kiszámítani.

Állapotváltozás esetén a járadék összegét az új fokozatnak megfelelően kell módosítani (csökkenteni vagy emelni).

Megszűnik a baleset járadékra való jogosultság, ha az egészségkárosodás mértéke nem éri el a 13 százalékot.

Ha a baleseti egészségkárosodás mértéke a 20 százalékot nem haladja meg, a baleseti járadék legfeljebb két éven át folyósítható.

A baleseti járadékra a jogosultság akkor éled fel, ha az egészségkárosodás mértéke a 13 százalékot ismét meghaladja. Az 1. fokozatú baleseti járadék két éven át történt folyósítása után a járadékra jogosultság akkor éled fel, ha az egészségkárosodás utóbb három hónapon át a 20 százalékot meghaladja. Ha az egészségkárosodás ismét 21 százalék alá csökken, a 13 százalékot azonban meghaladja, a baleseti járadék ennek az állapotnak a tartamára – legfeljebb 2 éven át – újból jár.

A baleseti járadék iránti igényt az üzemi baleset bekövetkezése napjától számított három éven belül, illetőleg a foglalkozási megbetegedés megállapítását követő egy éven belül lehet a kérelem benyújtásával érvényesíteni.

Ha az üzemi baleset bekövetkezését követően a sérült baleseti rokkantsági nyugdíjban, illetve az üzemi balesettel összefüggésben megállapított megváltozott munkaképességűek ellátásában részesült, ugyanazon baleset alapján baleseti járadék iránti igényt a baleseti rokkantsági nyugdíj, illetve a megváltozott munkaképességűek ellátása igénybevételének megszűnésétől számított három éven belül lehet érvényesíteni.

A baleseti járadékot írásban, az e célra rendszeresített ONYF. 3515-274. jelű, vagy K05 számú formanyomtatványon kell igényelni a lakóhely szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél. Az űrlap kinyomtatható, illetőleg letölthető és számítógéppel kitölthető formában elérhető a Magyar Államkincstár nyugdíjbiztosítási aloldalának nyomtatványtárában . (Lásd: a nyugellátási iránti igény érvényesítéséről szóló tájékoztatót.)

A járadékigény elektronikus úton is előterjeszthető. (Erről bővebben olvashat az elektronikus ügyintézésről szóló tájékoztatóban.)

Az igénybejelentéshez csatolni kell a baleseti táppénz megállapítására jogosult szerv üzemi baleset (foglalkozási betegség) tényéről hozott döntését.

Jogszabályok:

1997. évi LXXXIII. törvény

Debrecen, 2025.

Összeállította: Bodnár Istvánné rehabilitációs foglalkoztatási referens.